

[Aksel Larsen.]

et godt samarbejde med dette selskab, som har gjort et fortrinligt arbejde. Det er mig bekendt, det skal jeg fuldt ud anerkende. Men derfor har jeg alligevel i går som i dag foreslået, at man fra den danske stats side skal stille henimod ikke blot at få en bedre koncession, men at få koncessionen afløst, så den danske stat får eneretten til efterforskning og indvinding af råstoffer i Danmarks undergrund tilbage. Jeg står ikke her og giver garanti for, at man kan nå dette på en fredelig måde, men forudsætningen for, at man kan nå det, er dog, at man indstiller sig på det og ikke på forhånd siger: det vil vi ikke.

Jeg må altså sige, at vi har ikke fået noget tilfredsstillende svar fra den højtærede minister. Han har endnu en chance for at give det, men gør han det ikke, bliver jeg nødt til at fastholde det af mit parti stillede ændringsforslag.

Hans Hansen (Rørby): Jeg skal ikke gå i rette med det ærede medlem hr. Aksel Larsen i anledning af hans forklaring på, hvorfor kommunisterne ikke var med i forhandlingerne i 1936. Jeg forstår udmærket godt begrundelsen. Men når det ærede medlem samtidig bebrejder mig, at jeg i min ordførelse dengang gav udtryk for, at jeg ville have, at grundejerne skulle have eneretten, er dette slet ikke rigtigt. Loven af 1932 havde fastslået, at værdierne tilhører staten, og den eneste mulighed for, at man kunne bevare et konkurrenceforhold, var at fastholde loven, som den var vedtaget i 1932. Den daværende statsminister oplyste i 1936 her, at der ikke havde været tilbud noget andet sted fra, men der blev, som det vil ses af rigsdagstidende, forelagt et brev fra en hjemvendt sydamerikaner, der havde tilbudt kapital, og som søgte om tilladelse til at efterforske værdierne i Danmarks undergrund, men der blev nægtet ham en sådan tilladelse, og det var det, jeg gerne ville have oplyst samtidig med, at man tog sagen op.

Hvad angår tiden, er der jo ikke så meget forskel på 3 eller 6 måneder, men jeg håber, at den højtærede minister vil erkende, at der foreligger en mystik, som det er nødvendigt at få klaret. Derfor henstiller jeg, at ministeren prøver på at gå til bunds i den mystik, som lå bag koncessionen i 1936.

Formanden: Det ærede medlem hr. Elgaard har ordet for en kort bemærkning.

Elgaard: Det er min opfattelse og erfaring, at når der er nedsat et rigsdagsudvalg om et spørgsmål, vil enhver minister, sikkert også den nuværende, være rede til at give dette udvalg enhver ønsket oplysning også om forhistorien, forsåvidt det er muligt.

Formanden: Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har ordet for en kort bemærkning.

Aksel Larsen: Det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby) har fremdraget en detalje af sagens behandling gennem årene, som man må være opmærksom på, nemlig dette, at en anden mand henvender sig til den danske stat for at få lov til at efterforske værdier i undergrunden og erklærer at kunne stille fornøden kapitalgaranti, men blev afvist. Statsministeren ønskede under alle omstændigheder Ravlin. Det er en af de ting jeg mener man har ret til at drage både statsadministrationen og den ansvarlige statsminister dengang til ansvar for — det sidste er naturligvis mere teoretisk. Man har ikke undersøgt hr. Ravlins garantier, hverken med hensyn til påstanden om, at han var kapitalstærk, eller om, at han var Amerikas fineste ekspert på olieboringsområdet o. s. v. Man burde naturligvis, før man gav en sådan koncession, undersøge, hvad det var for et papir.

Det ærede medlem hr. Elgaard sagde, at der er nedsat et særligt rigsdagsudvalg. Det er rigtigt; der er ingen tvivl om, at man der kan få alle de oplysninger, ministeren kan fremskaffe. Formelt set er det rigtigt, men det ville dog være en fordel, om der her forelå et tilsagn fra ministeren om, at han ville bestræbe sig for at fremskaffe disse oplysninger. Det ville også være rart, hvis der her forelå en udtalelse fra de øvrige partiers ordførere, deriblandt det ærede medlem hr. Elgaard, om, at man i dette rigsdagens undergrundsudvalg ville kræve en undersøgelse af disse forhold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag af Aksel Larsen m. fl. *forkastedes* med 89 stemmer mod 6.

Ændringsforslag af ministeren for offentlige arbejder

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets tekst, således ændret, og *dets overgang til tredje behandling*

vedtoges uden afstemning.